

AR

-án,

dó

asa.

en:

vényekkel
7-1.1

PES

Ó

llett

ny-

kat.

sal e

lgál.

sz.
gyobb

S

ó.

atalá-

iró,
udó

FS
ég

Szerkesztőségi iroda:

Nagybeeskerek.

Zapolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybeeskerek. Zapolya-utca 1. hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRAJNER LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy hóra ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetései irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap délután 5 órakor.

Nagybeeskerek, 1908.

XXXVII. évfolyam 250. szám.

Szombat, okt. 31.

Temetői hangulatok.

— okt. 31.

Amikor az első dér megcsipi a fák leveleit, amikor az őszi szél végig süvit a zörgő bokrok közt és sárga levelek jelzik az utja nyomát, önkéntelen az elmúlás gondolata lepi meg mindnyájunk lelkét. A hervadás ideje melabus érzéseket fakaszt, emlékezésünk visszazáll a múltba és fölkeresi sirban porladó kedveseinket. Ez az érzés forrása a kegyelet szép ünnepének, a halottak napjának. A temetőben újra hantolják, virágokkal, koszorúkkal, lámpásokkal ékesítik a sírokat. A mauzoleumok, disz-sírhelyek gyászpompát öltönek, de a szegények becsüppedt sírjai ott ég a magános kis mécses e napon.

Ahogy végighaladunk a nyirkos utakon, elfog a mulandóság bus gondolata. A vég egyforma. Akik nagy és szép gondolatokkal, nemes és bátor cselekedetekkel gazdagították az emberiséget, akiknek kincset és vagyont nyújtott, hogy gondtalanul élhessenek, akiknek fényt és dísz juttatott, hogy embertársaik fölé emelkedhessenek, ép oly csöndesen pihennek a földben, mint azok, akiknek után s akiknek az élet nem adott egyebet, csak gondot és gyászt.

És megrohan ilyenkor a gondolat, érdemes-e küzdeni, dolgozni, hiu álmokat kergetni, holott az élet oly arasznyi és mindnyájunk sorsa egy: a föld.

Érdemes.

Hiszen a küzdés, a munka: maga az élet. Apró csavarok vagyunk a nagy, titokzatos gépezetben, amely rejtélyekkel van tele, de minden csavarnak megvan a maga rendeltetése. Ha kihull, támad helyette más. És a gépezett tovább forog, mert az élet, a küzdés, a munka örök.

A kegyelet szaoa minden évben egyszer odaszólit bennünket azokhoz, akik

bevégezt munkájuk után az örök pihe-nésnek részesei lettek. Gondoljunk szeretettel reájuk. Azokra is, akik bevégezték a kiszabott feladatot, azokra is, akiknek munkáját derékon törte ketté a kérlelhetetlen halál. Mindenki szenvedett az életben és ez a szenvedés mindenkinek sirját megszenteli. Sirassuk meg újra azokat, akik közel állottak hozzánk és gondoljunk mély szeretettel azokra, akik felülemelkedve a családi élet szűk keretén, a haza és az emberiség érdekében áldozták fel erejük javát. Csak annak a nemzetnek támadnak nagy fiai, amely a kiváló emléket megőrzi. Szegény ország vagyunk. És nagyjainknak alig adhatunk mást, mint kegyeletes emlékezést a szívünkben.

Vándoroljunk hát ki a temetőbe, szenteljük ezt a napot halottainknak. Gyujtsuk meg erre a napra lelkünkben is az emlékezés mécsesét, tépjünk szeretteink sírjáról egy virágot s azután ujjal erővel, az emlékezés felmagasztosult érzésével térjünk vissza a nyüzsgő, zajos életbe: — dolgozni.

HIREK.

Halottak estején.

Fényben áll a sírkert
Minden kicsiny sírja
Kinek van bánata,
Fájdalma elsirja.

Itt egy hitves zokog,
Ott bus mátká — árva.
Kiknek boldogsága.
A sírba van zárva . . .

Csak az én két szemem
Könyei nem hullnak
Az én halottaim,
Órökre meghaltak!

Az én halottaim
A remények. — vágyak,
Kiknek sirt az önzők
Bus szívemben ástak!

Simonides Gyula.

— Istentiszteletek mindszentek és halottak napján. Mindszentek és halottak napján az istentiszteletek sorrendje a következő:

Mindszentek napja: Reggel 8 órakor csendes mise, fél 9 órakor csendes mise magyar szentbeszéddel, 9 órakor a honvéd ujoncok eskütételei istentisztelete, melyet magyar szentbeszéd előz meg. Dél előtt 10 órakor ünnepi zenésmise lesz német prédikációval, amelyen az egyházi ének- és zenekar Gruber „Misé”-jét adja elő. Délután 2 órakor lesz az ugynevezett zenés fehérvecsernye, utána pedig gyászvecsernyét tartanak, majd körmenet megy a temetőbe, ahol ájtatosságot tartanak a megholtakért. Az ájtatosság után az egyházi vegyeskar elénekli a „Sirok felett” kezdetű gyászdalt.

Halottak napján: Dél előtt 9 órakor szentbeszéd, utána gyászistentisztelet az összes megholtakért.

November 3-án: A temető kápolnájában tartanak gyászmisét az ott nyugvó megholtakért.

— A tiszti szemle. Az idei tiszti ellenőrzési szemle, mint már említettük, november 4 dikén délelőtt lesz a Rezső-laktanyában, a mikor az összes tartalékos tiszteknek jelentkezni kell bemutatkozásra.

— A kulturegyesület tanfolyamai. A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület tudvalevőleg a vármegye különböző helyein ismélőtanfolyamokat létesített, amelyek az analfabétákat megtanítja magyarul írni és olvasni, valamint oktatást nyújt az életben szükséges közismereti tárgyakban. A kulturegyesület most fejezte be a tanfolyamok szervezését, amelyek novembertől márciusig tartanak, s amelyeken a hallgatókat hetenkint háromszor két-két órában oktatják az egyesülettől megbízott tanítók. Az idei tanfolyamokat a következő helyeken tartják: Szenthubert, tanító: Koch Mihály. Zichyfalva, tanító: Mihályffy József. Torontálalmás, tanítók: Kincs István, László Lajos és Dobos Kornél. Boecsár, tanító: Szandelhauser Miklós. Per-

A „TORONTÁL” tárcája.

Gyáva!

— Még egy pohárral, öreg Tatepoule?
— Rögtön, rögtön . . . Hopp, várj csak, hadd nézzem meg az órád . . . Feltizenkettő! A terem . . . Pincér!

Egy szempillantás alatt fizetett, fejébe csapta kalapját, kiürítette poharát, egy-két emberrel röptében kezét fogott és barátainak kacagása közepett rohant kifelé.

A lépeső alján lehuzta a cipőjét, lélegzetét visszatartva, sötétben botorkázott föl a negyedik emeletre, sokkal csöndesebben, mint egy szellem. A kulcs nesztelenül csuszik be a zárba és végre megteszi a két fordulatot, — a legélesebb fülű apache sem hallaná meg a csikorgását.

Fölsőhajt. Talán megmenekült. Mert kinyitni az ajtót, bezárni, levetkezni és mint egy kigyó, oly nesztelenül bujni be az ágyba, hogy nejt föl ne ébressze, neki már csak játék.

Kinyitja az ajtót halkán, nem nagyon gyorsan, hogy valamihez oda ne üsse, ügyelve, hogy ne nyikorogjon. Szegény ujonc, milyen hiu reményt táplálsz!

Ki az a fehérbe öltözött látomány ott a másik szobában, ha nem nőd, Atalante? A szerencsétlen Tatepoule fejét vesztve löki vissza az ajtót, amely ugy becsapódik, hogy dördülése lehallik a pincéig.

Atalante tekintete rosszat sejtetett; arcán az irónia és az affektált nemtörődömség tükröződött vissza.

— Nem vagdalna még egynéhány szeket a földhöz, monsieur Tatepoule? vagy esetleg az ebédőasztalt? vagy még a szekrényeket? Ugy látom, az az ambíciója, hogy az összes szomszédok fölébredjenek s az egész ház megtudja, milyen órat méltóztatik választani a hazatérésre?

— De nem tudtam, hány óra, ott voltam . . .

— On berugott, uram, berugott, mint a tők és elvesztette cselekedeteinek rugóját és összefüggését. Szeretném tudni, hogy mikor gondolkodni tud, azt hiszi-e, hogy én azért hagytam el papát, mamát, a bátyámat, Totót, a hugomat, Mitext, meg . . . meg a nagybácsimat és mindenkit, akit csak szerettem, hogy kapusa legyek egy vérszopónak, egy gyávanak, aki elhagyja feleségét és gyermekeit. Mondja, azt hiszi?

Tatepoulet teljesen elöntötte ez a szóáradat, azt hitte, legokosabb lesz, ha egy szót sem szól

és nem is szól. De ez az eszéyes állapot nem volt Atalante inyére való. Elhatározta, hogy alaposan kihasználja ezt az alkalmat. Ez az első eset legyen az utolsó is; úgy meggyöttri Tatepoulet, hogy soha többé észébe se jusson — a szabadság, — ahogy Carmenben énekelik. Taktikát változtatott és tovább folytatta haragtól tüzes filippikáját.

— És ön hallhat, nem mer szólani, mi? Mit mond? Igazán égek a kíváncsiságtól, hogy megtudhassam, mi mondanivalója van.

— De semmi, édes barátnőm, — mondja a megkínzott férj, — semmi, én nem szólok semmit.

— Az ő édes barátnője! . . . Hála az égnek, az ön gyermekeiért, hogy nincsenek még más édes barátnői is! . . . Nem szól semmit . . . De hát hallja? (Ezt a heves rohamot a kezében tartott gyufás skatulyához intézte.) Hallja? ő nem szól semmit. Gyáva! Nincs benned annyi bátorság, hogy védekezz! Gyáva! De felelj hát! Védekezz, te megtestesült gyáva! Ez már sok. A Tatepoule gondosan rejtegetett férfiasága kitor erre a sértésre.

— De az ebadtát, békét hagyj, Atalante. Először is nem vagyok berugva, mert összesen

FIGYELEM!

FIGYELEM!

FIGYELEM!

PETRY JAKAB :: NAGYBECSKEREK

Ajánlja az igen tisztelt vevőközönségnek becses figyelmébe dusan felszerelt raktárát a legújabb fazonban és legizlésesebb kivitelben készült

férfi, női és gyermekruháit, valamint férfi- és fiu-kalap különlegességeit,

nemkülönb a legjobb minőségű bel- és külföldi szöveteket feldolgozó mérték utáni szabóságát, ugyszintén a saját műhelyében és felügyelete alatt készült női szőrmekabátokat, colliereket és karmantyukat. Nagy választékot tart szőrmével bélelt saját készítményű vadász- és gazdász-kabátokból, asztrachán és másnemű prémsapkákból, valamint nyers prémekből is. Elfogad mindennemű szőrmearu készíttést vagy új fazonra való izléses átalakítást.

JUTANYOS ÁRAK.

895-x 14

PONTOS KISZÖLGÁLÁS.

já mos, tanító: Jung János. Billéd, tanító: Rieder János. Bóka, tanító: Vugrincics Ferenc. Gyertyámos, tanító: Tulliusz József. Magyarpadé, tanítók: Haib János és Grünwald Béla. Szécsenfalva, tanító: Steibl Ferenc. Torontálvásárhely, tanító: Baranyi Ferenc. Jánosföld, tanító: Herf Jakab. Németnagyszentmiklós, tanító: Muth János. Magyarrittebe. A kultúregyesület az idén tehát a vármegye tizennégy helyén terjeszti a felnőttek oktatásával a kulturát, azonkívül pedig Nagybecskerekben szabad iskolájával terjeszti a művelődést.

— **A kegyes-tanítórend névtára.** Az ország közoktatásának és az ifju nemzedék nevelésének egyik kiváló tényezője, a magyar kegyes-tanítórend kiadta névtárát, amely az 1908/9-iki iskolai évről szól. A füzet a rendi szervezet ismertetése mellett ezúttal is számos adattal szolgál a piaristák dicséretes és a kultúrára oly hasznos tevékenységéről. A névtárt legközelebb ismertetjük.

— **A vasárnapi munkaszünet fölfüggesztése.** A kereskedelemügyi miniszter értesítése szerint, miután ez évben Mindszent-ünnepe vasárnapra esik, november hó elsején virágok, koszorúk, gyertyák, mécsesek és a sirok díszítésére szolgáló egyéb tárgyak árusítása egész napon át végezhető. Sirok díszítésére nem használt egyéb tárgyakra a vasárnapi munkaszünet fölfüggesztése természetesen nem vonatkozik.

— **A városi választások.** A városi életnek ma eseménye volna, amennyiben ma városatyákat választottak. Ez az esemény azonban alig látszott meg a város külső képén, sőt maguk a választók sem izgultak nagyon alkotmányos joguk gyakorlásán, mert a legtöbb kerületben csendesen, szinte közönyösen folyt a választás s csak egyik-másik kerületben volt némi mozgalom. A választási aktust külsőleg ugyiszólván csak a választási helyiségek elé állított rendőrök jeleztek, akiknek azonban rendbontással nem volt dolguk. Négy órára meg mindenütt egészen elcsöndesedtek a választási helyiségek is, csak némely korecsma lett hangos, ahol a győztes jelöltek áldomással jutalmazták a bizalmat.

— **Aki golyóval a gyomrában mulat.** Temesvárról írják a következő különös históriát: Nagy mulatság volt tegnapelőtt este a gyárvárosi Körte-utca első szám alatt lévő éjjeli mulatóhelyén. Az est hőse Petischán József, huszonhat éves cipőgyári munkás volt, aki néhány társával, zongoraszó mellett duhajkodott. Persze alaposan teleítették magukat. A dolog így történjén is ment volna, ha a mulatságot meg nem zavarja egy Kohn Salamon nevű iparossegéd megjelenése, akinek Petischán már régóta haragosa volt. Amikor Kohn a terembe lépett, rögtön megbomlott a rend. Petischán káromkodva neki-rontott Kohnnak és egy székkal le akarta ütni. Ezt látva Molnár Gyula, a mulatóhely tulaj-

két szerencsétlen pohár sört ittam, másodszor meg akkor jövök haza, mikor nekem jól esik, menydörgős teremtette!

— Nézd csak, nézd! Még föl meri emelni a hangját ez a gyászvitéz. Igazán mersz? ... Én nem is tudom, mi tart vissza ...

— Beszélj, beszélj, Atalante. Dühösítesz, tudod. Vigyázz, hozzám ne nyulj, mert ...

— És a mozdulatát minden szónál jobban meg lehetett érteni.

— Gyáva! Gyáva! egy nőre kezét emelni! Tätepoule azt hitte, meg kell örülnie. Látta, hogy ha tovább folyik ez a szóharc, nem tudja magát mérsékelni és olyat tesz, hogy akár az egész életét elkeserítheti vele, — megfordult és befutott a maga szobájába, de nem elég gyorsan ahoz, hogy a felesége utána ne futhasson és az ajón be ne férközzék.

— Ah, nem, uram ... Nagyon kényelmes lenne, ugy-e, egész este magamra hagyni, mint egy kutyát ... Van önnek szive? ... Kőből van ön, vagy acélból?

— Keserves zokogásban tört ki, egy fotelbe rogyott, fejét karjára hajtotta.

— Istenem! Istenem! Istenem! Milyen boldogtalan vagyok!

A szegény Tätepouleban a könyvek és a zokogás rettenetes lelkifurdalást ébresztettek. Milyen alávaló zsarnok ő! Ezzel az édes, gyöngéd teremtéssel így vánni! Büne egész borzalmasságában tünt föl előtte. Felét vesztve ugrott az üveges szekrényhez és egy pillanat múlva fegyver kakasának csattogását lehetett hallani. Atalante férjéhez ugrott és rövid küzdelem után egy revolvért csikart ki a kezéből.

— Mit akar tenni, uram?

— Alávaló, nyomorult vagyok, add ide, Atalante, megölöm magam.

— Megöli magát? Gyáva! Eszébe sem jut a felesége és a gyermekei.

Raphael Schoon.

donosa, segítségére sietett a szorongatott Kohnnak és hívására csakhamar megjelent a teremben Oláh Antal háziszolga is. Amikor látták, hogy így nem bírnak az ittas Petischánnal, a háziszolga kirántotta revolverét és Petischánnak a hasába lött. A lövés elhangzása után siri csend támadt a teremben és egyszerre mintha mindenki kijőzött volna. Az első ijedségtől fölocsuva, mindenki rögtön a sebesült segítségére sietett, de ez, mintha semmi sem történt volna, egyre csak sört kért. Időközben telefonáltak a mentőkért, akik megjelene, a sebesültet bekötötték és hordágyon a kórházba szállították. A még mindig ittas Petischán az egész uton jókedvűen dalolt és egyre csak sört akart. A kórházba érve, Petischán kijelentette, hogy semmi áron sem akar ott maradni. Nem is maradt, hanem a golyóval a gyomrában elment és reggelig ivott tovább. A rendőrség tegnapra beidézte az összes szereplőket, akik ellen szigorú vizsgálatot indítottak. Oláh Antal háziszolgát egyelőre fogva tartották.

Kis szerencséje nagy! Köztudomásu, hogy a m. kir. osztálysorsjáték tervezete a legkedvezőbb nyerési esélyeket nyújtja. Nagy nyerevények mellett számos kisebb nyerevények vannak és különösen az, hogy a fele a kibocsátott sorsjegyeknek — tehát minden második — nyer, az oka, hogy a nagyközönség minden rétege kipróbálja szerencsésjét. Ezer és ezer ember lett így uton szegényből gazdaggá. Az új sorsjáték I. osztályának húzása november 19. és 21-én lesz. Tegyen szerencsekísérletet és vásároljon sorsjegyet az előnyösen ismert Kiss bankházában (Budapest, Kossuth Lajos u. 13.), mert pontosan és lelkiismeretesen szolgálja ki vevőit és mert Kiss szerencséje nagy!

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbban a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Kátai János, rk. napszámos és Molnár Anna rk. — Geszner János, rk. kormányos és Kausch Borbála rk.

Születések: Milenov Miklós, gk. napszámos, fia. — Joanovics Sándor, gk. p. ü. irodatiszt, fia. — Jablanov Radivoj, gk. béres, leánya. — Kuví Ádám, rk. napszámos, leánya. — Nedy Sebő, gk. földmives, fia. — Todorov Darinka, gk. napszámosnő, leánya. — Czvetkov Vazul, gk. városi díjnok, leánya. — Posner Terézia, rk. napszámosnő, leánya. — Ikity Dániel, gk. juhász, fia. — Lupulov Milán, gk. napszámos, fia. — Dressler Nándor, rk. téglaemester, leánya. — Purkov Simon, gk. bankszolga, fia. — Almazsán János, rk. mészáros, fia.

Halálozások: Kovács-Tanács Róza, rk. 1 hónapos, göresök. — Erszki Elek, rk. 2 hónapos, göresök. — Bágyin Dean, gk. 8 hónapos, béhurut. — Vorgity Angyalka, gk. 14 napos, életgyenge. — Kolleth Jakab, rk. 19 hónapos, béhurut. — Fischer István, rk. 70 éves napszámos, tüdőtagulás. — Tolvaj Laura, rk. 4 éves, tüdőgyulladás. — Turinszki Szvetozár, gk. 24 éves, tüdővész. — Schuld Erzsébet, rk. 48 éves varrónő, végelgyengülés. — Tósiy Vojin, gk. 5 éves, ronesoló toroklob. — Presnyák Viktória, rk. 10 hónapos, béhurut. — Walzer József, rk. 56 éves sertéskereskedő, arcorbánc. — Szvilengatyin Kovinka, gk. 3 éves, tüdőlob. — Kazemac Ilona, rk. 22 éves varrónő, tüdővész. — Berberszki Csárma, gk. 17 éves, tüdővész. — Tápai István, rk. 34 éves béres, csigolyatörés.

Az élet kellemességeihez rendszeren nem számítják a gyógyszereket, a „Scott-féle Emulsió”-t azonban mégis csak oda kellene besorozni, ha tekintetbe vesszük, hogy mennyi bánatot és könnyet tüntet el a gyermekszobából. A „Scott-féle Emulsió” nemcsak gyógyít mindent, aminek gyógyítására a csukamájolaj képes, hanem még többet és emellett a visszatetsző itzól és szagtól teljesen mentes, mely gyermekeknek oly gyakran kellemetlen percekét és zavarokat okoz. A „Scott-féle Emulsió” kapható a gyógyszer-tárakban. (i)

SZOPTATÓ ANYÁK

tejük hatását csak növelik és gazdagítják a SCOTT-féle Emulsió használat által.

Kimerültség megszűnik,

Az Emulsió
vadász-
anál
a SCOTT-féle
módosított
levegőt - a ha-
lász - kőrjék
figyelembe
venni.

s a csecsemő rózsásabbá, vidámbábbá és pajzánabbá válik, mint valaha volt.

Az anyaságnak bármily válságos percében, a

SCOTT-féle Emulsió

erőt kölcsönöz, bátorít, s e mellett kellemes ízű és könnyen emészthető.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill.

Kapható minden gyógyszertárban.

830i-72

Fényképészeti készülékek műkedvelőknek. Mindazoknak, akik a fényképészet, e legvonzóbb és mindenki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az A. Moll cégnek (Bécs, Tuchlauben 9.) cs. és kir. udvari szállító 1854. óta fennálló fényképészeti eszközök különlegességei áruházát, amelynek képes árjegyzékét kívánatra szívesen küldi bérmentve a cég. (a)

A városi választások.

— Saját tudósítónktól. —

Nagybecskerek, okt. 31.

Nagybecskerek város polgársága ma töltötte be választás utján azoknak a képviselőtöltetű tagoknak a helyeit, akiknek a mandátuma az idén lejárt.

A választások, amelyeknek külső képét hireink között rajzoltuk meg, minden kerületben reggel 8 órakor kezdődtek, amikor a választási meghatalmazásokat vették át a választási elnökök. Ezeknek elintézése után 9 órakor kezdődött meg a szavazás s délután négy óráig tartott.

A választások a következő eredménnyel végződtek:

I. Kerület.

Egyedül itt folyik erős küzdelem két párt között, úgy, hogy lapunk zártáig még nincs eredmény, de valószínű, hogy a következőket választják meg:

Rendes tagok:

Krumenacker István,
Bánvég Péter,
Krumenaker János,
Stagelschmidt Fülöp,
idb. Steyer Péter

Póttagok:

idb. Lehmann János,
Damjan István,
ifj. Lehmann János.

A többi kerületekben az eredmény már megvan, amely szerint a megválasztottak a következők:

II. Kerület.

Rendes tagok:

6 évre:

Annau Ádám,
Krumenacker Ferenc,
Szávits Sándor,
Dr. Várady Imre,
Végh Károly.

3 évre:

Benkovich Miklós,
Nikel István,
Weiterschan Péter.

Póttagok:

Kaufmann István,
Schwartz Pál,
Csiszár József.

III. Kerület.

Rendes tagok:

Magyary Pál,
Oldal Antal,
Straity György,
Dr. Hubert Zsigmond,
Terzin Zsivko,
Mayer Henrik,
Popovits Bogdán.

Póttagok:

Vukov Péter,
Reber Ferenc,
Seprős Valter.

IV. Kerület.

Rendes tagok:

Risztics Pál,
Lambity Nikola,
Grubacski Sándor,
Risztics György.

Póttagok:

Zsivanovity Velyko,
Milanov Zsiva.

V. Kerület.

Rendes tagok:

Dr. Várady Imre,
Sztákits Zsarkó,
Jeszenszky Nándor,
Gruncsits Dusan,
Stein Jakab,
Angyelov Zsiva,
Czvejity Mladen,
Gojkov Misa,
Graor Obrad.

Póttagok:

Czvejity Iia,
Tabakov Zsiva,
Szeffü Sándor.

VI. Kerület.

Rendes tagok:

Gardinovacska Milan,
Vinczanov Mladen,

Vorgity Sztéva,
Mojty Dragutin,
Gardinovacki Velyko.

Póttagok:

Kurucski Gyóka,
Hijin Lyuba.

VII. kerület.

Rendes tagok:

Milya Nika,
Magyarov Sándor,
Turinszky Péra,
Martinov Milivoj,
Daitis Misa.

Póttagok:

Turinszky Ráda,
Daitis Cvéta,
Mihyev Miios.

VIII. kerület.

Rendes tagok:

Dr. Gyorgyevics Milos,
Krsztits Áca,
Edelmann Ottó,
Czvejanov Dusan,
Rády Sztéva,
Kirtvanszki Zsiva.

Póttagok:

Id. Lukits Lyubomir,
Isztrát Zsiva,
Dimitrijevits Rada.

IX. Kerület.

Rendes tagok:

6 évre.

Streitmann Antal,
Bogcha Márton,
Marcoin Jenő,
Kugler Sándor.

3 évre.

Schillesz Lajos.

Póttagok:

Szauer Árpád,
Schvan János,
Reitter Miklós.

Színház, művészet.

* **A tavasz.** Strausz József dallamos muzsikája operetteje „A tavasz” tegnap este nem nagy közönséget vonzott a színházba s alig, hogy félig telt meg a ház. Az igaz, hogy az előadás sem sokat ért, mert meglehetősen összevisszasággal játszott a társulat. Egyik-másik szereplő jó volt, köztük Kaposi Józsa, aki a szobaleányt játszott temperamentosan, de kissé túlzottan is, azonkívül Pataki Vilma, aki igen szépen énekelte az első felvonásbeli májusi dalt, továbbá Virányi Sándor Náci pincér szerepében, Csanádi Irma és Halasiné.

* **Az Arany János-társaság.** A temesvári Arany János-társaság hosszabb szünet után tegnapelőtt délután öt óraker tartott ismét felolvasó ülést a temesvári főreáliskola dísztermében Szentkláray Jenő dr. apátkanonok elnöklété alatt. Szentkláray Jenő dr. elnök megnyitó beszédében üdvözölte a tagokat és a megjelent közönséget, majd megnyitotta az ülést. Ezután Kovács Sándor dr. tartotta meg emlékbeszédét néhai Patzner István rendes tag felett. Utána Sziklay György dr. néhány szép verset és Fábry Géza egy érdekes novellát olvasott fel.

Heti rovat.

— okt. 31.

Ne tessék tréfának venni: a hét legnagyobb eseménye — a női kalap. Nagyobbat ennél elképzelni sem tudunk és ez valóságos szerencse, mert ha lehetne nagyobbat elképzelni, a mi hölgyeink feltétlenül azt is a fejükre tűznék. A látvány egyelőre szokatlan, amint az utca másik sarkáról egy libegő malomkerék közeledik felénk, amely alatt — ki hitte volna? — egy kedves hölgyismerősünk van elrejtve. A női leleményesség tehát megtalálta a cylinder párját — női formában. A különbség mindössze annyi, hogy míg a cylinder hosszában terjeszkedik főleg a magasságra, a női kalap széltében nyújtózkodik a végtelenség felé. Ez ellen nekünk, férfiaknak, valóban nem lehet kifogásunk, sőt van valami vigasztaló is a dologban: azelőtt a kalap esőppnyi terjedelme került ijesztő összegbe, most végre az ár és a terjedelem között megvan a megfelelő arányosság. Sőt abban is megnyugtató momentumot látok, hogy ezt a léggömböt kizárólag hölgyek viselik és nem mi, férfiak. Mert kétségbe kellene esni arra a gondolatra, hogy nem juthatunk előre — a fejünk miatt és ha dühünkben a fejünk tetejére akarnánk állni, hát — megállunk rajta. Ezért nézem én csöndes tisztelettel azt a területet, amelyet a mi hölgyeink kalap gyanánt használnak és csak merő kíváncsiságból vetem fel a kérdést: nem lehetne a férfiek esetleges adósságait erre a területre — betablálni? Vagy talán van rajtuk enélkül is — elég teher? . . . Ime, már a női kalap is gondolkozásra készteti az embert, mintha nem okozna elég fejtörést maga a női fej! A tiszteletünk megnyilvánulása pedig a jövőben fokozottabbá válik: kalapot fogunk emelni a mi hölgyeink előtt és kalapot emelünk — a kalap előtt.

Ezt a reflexiót a krónikás — amint önök jól sejtik — csak ugródeszkának használja, amelyről belemerülhet a hét zajgó eseményeibe. Hogy ugródeszkának a női kalapot használom — ki csodálkozhatnék rajta? Más kérdés azonban az, hogy ugródeszkára van-e egyáltalán szükség? Mert aki Nagybecskerekén krónikaírással vállalkozik, mihamarabb ugyanis benn van — a vízben . . .

Szerencsére a torontálmezei kultúregyesület hétről-hétre meglepő szenzációkkal szolgál és munkásságának hatalmas méreteiről beszámolni — kedves és könnyű kötelessége a referensnek. A jövő hónapban megkezdí működését a nagybecskereki szabad iskola, rendszeres oktatást nyújtván azoknak, akik eddig a tudomány csarnokaiból ki voltak kizárva. Ez az iskola arra van hivatva, hogy népszerűsítse az ismereteket és a tudomány szegényei között kézzel oszssa ki a szakismeretek egész halmozatát. A kultúra centrumától távol eső egy kicsiny városban így valósulnak meg a legmodernebb szociális eszmék, dicsőségére annak a városnak, amelyben tört tudtak hódítani és diadalra annak az egyesületnek, amely megbecsülendő erő-

vel meg tudta azokat teremteni. Minden nagyobb szabású törekvés egy-két lelkes egyén önzetlen, nemes akaratára vezetendő vissza és ha ez az intranzingens akarat testet ölt — igaz megbecsülés jár ki azoknak, akik minden akadályon keresztül és minden szilárd közöny ellenére mag: sra emelt zászlóval haladtak a kitűzött cél felé. Ebben a városban — régi sóhajok beszélnek róla — az intelligens emberek nagy része lelki életét otthonának négy falai között éli le, a lelkesedésnek, az igaz akaratnak, a tömörülésnek nem hazája ami városunk. A fővárosok rideg egoizmusa olykor — valami szerencsétlen véletlen folytán — a kisvárosok lakosságához is elérkezik és ez a közöny kemény falként állja útját a tette kész, önzetlen akaratnak. Annál nagyobb azoknak az érdeme, akik támogatás nélkül teremteni tudnak. Teremteni egy a kor színvonalán álló iskolát, a műveletlenek, az eddig sötétben járók részére, akik mihamarabb az általános emberi fejlődés, az univerzális haladás munkásaivá válnak, akiknek az élet forgatagában biztos utmutatójuk, hűséges vezetőjük — a tudomány fénye lesz. Minden márol-holnapra való jótékonyági akciónál, minden a nép érdekében történő nagyképű mozgalomnál többet ér a felvilágosításnak, a humanizmusnak, a lelkek megnyitásának ez a gyönyörű megvalósulása, megnevelése a jelen generációnak a jövő társadalom szent ügyének érdekében.

A kultúregyesület lankadatlan munkásságára vezethető vissza a diadalmas fejlődésnek ez az újabb jelensége is. Ez az egyesület helyben szabad liceumot létesített, ismétlődő tanfolyamaival rendszeres oktatást nyújt, tudományos és művészeti előadásokat rendez és ebben a szabad iskola megteremtésével az eddiginél is intenzívebb munkásságot fejt ki. Oly eredmény ez, amelyért minden elismerés, minden lelkesedő együttérzés méltán megilleti a vezetőseget. Büszkén emlékezünk meg erről a városról, amelyben a felvilágosodásnak, a modern, igazi kultúreszmék terjesztésének oly lelkes propagálói akadnak, ahol a társadalom érdekében oly kitartó, céltudatos és rendszeres muokálkodás folyik. Ennél a munkásságnál szebb és értékesebb csak — az eredmény lehet.

Nincs a társadalomnak igazabb harcosa annál, aki tanítással vesz részt a néplélek finomítási munkájában. Ez a foglalkozás mindenek-nél önzetlenebb, aminek legjobb bizonyossága, hogy a tanítók munkássága még ma sem részesül a kellő méltánylásban. Ime, a nagybecskereki állami tanítók is kénytelenek voltak anyagi helyzetük javítása végett értekezletre gyűlni és jogos panaszok során arról a méltánytalanságról megemlékezni, amely őket a fizetésrendezés alkalmával érte. Ebből egyuttal az a szomorú következtetés is vonható, hogy a tanítás ebben az országban tulajdonképeni jelentőségéhez még most sem tudott elérkezni. Eszünkbe jut a nagy Spenczer szava: „Szegény az az ország, amelynek tanítói szegények”. A nagybecskereki tanítók országra szóló akciója kell, hogy a megkívánt eredményre vezessen. Az állam érdeke itt összeesik a tanítók jogainak kivívásával. Erkölcsileg, anyagilag végre emelni kell azt a kart, amely az ország vitális érdekének: a kulturának áll a szolgálatában. Quousque tandem? . . .

És hogy ezuttal mindenről megemlékezem, ami a kulturával közelebbi, vagy távolabbi vonatkozásban áll: hadd bucsuzzam el illendően a színészekről, akik holnapután magunkra hagynak bennünket. Az operett, kérem, szép volt, (habár egy kissé sok volt), a vígjátékon nevetünk, (meleg köszönet érte!) és a drámán, hála istennek, nem busultunk tulságosan sokat, mert ebből a műfajból — érzékeny szívünkre való tekintettel — nem kaptunk sokat. A tragédia, kérem, meghalt. És mivel a dráma csak elvétve akad, hadd sirjunk legalább a tragédia — halálán. Szegény, jobb sorsra volt érdemes . . . Mindent összevéve, nagyon örültünk a valóban kellemes, szórakoztató estéknek és sajnáljuk a színészek korai távozását. És igazán szívélyes vendégszeretetünk mellett is, mily könnyen távozik tőlünk a művészet és mily nehezen érkezik mihozzánk! Oh Melpomene, oh Tália! . . .

—odi.

Tisztasága 30.000 koronával szavatoltatik.

Schicht szarvasszappana a legjobb

Schicht SZARVASZ jegű szappánát rendkívül, kitűnő tulajdonságainál fogva előnyösen használhatjuk minden elgondolható mosási célra: személyes használatra, legfinomabb és durva, fehér és színes vászonneműek mosására, konyhadények, bútorok, szőnyegek, háziállatok tisztítására stb. stb. A legjobb kiválasztott nyersanyagokból készült.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (XXIII. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak. — A Magyar Kir. Pénzügyminiszterium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.

Huszonharmadik Sorsjáték.

125.000 sorsjegy, 62.500 nyeresemény.

Első osztály Betét 12 korona Huzás: 1908. nov. 19. és 21.		Második osztály Betét 20 korona Huzás: 1908. dec. 15., 16. és 17.		Harmadik osztály Betét 32 korona Huzás: 1909. jan. 12., 13. és 14.		Negyedik osztály Betét 40 korona Huzás: 1909. febr. 9., 10. és 11.		Ötödik osztály Betét 32 korona Huzás: 1909. márc. 2., 3. és 4.		Hatodik osztály Betét 24 korona Huzás: 1909. márc. 24-től ápr. 21-ig.	
Nyeremény	korona	Nyeremény	korona	Nyeremény	korona	Nyeremény	korona	Nyeremény	korona	Legnagyobb nyeresemény szerencsés esetben	
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000	1 á	90000	1 á	100000	Korona	
1 „	20000	1 „	25000	1 „	30000	1 „	40000	1 „	40000	1,000.000	
1 „	15000	1 „	20000	1 „	25000	1 „	25000	1 „	25000	(Egy millió.)	
1 „	10000	1 „	15000	1 „	20000	1 „	20000	1 „	20000	1 jutal. 600000 600000	
1 „	5000	1 „	10000	1 „	15000	1 „	15000	1 „	15000	1 kor. 400000 400000	
4 „	2000 8000	4 „	3000 12000	4 „	10000 40000	4 „	10000 40000	4 „	10000 40000	1 nyer. 200000 200000	
6 „	1000 6000	6 „	2000 12000	6 „	3000 18000	6 „	3000 18000	6 „	3000 18000	1 á 100000 100000	
10 „	500 5000	10 „	1000 10000	10 „	2000 20000	10 „	2000 20000	10 „	2000 20000	1 „ 90000 90000	
35 „	300 10500	20 „	500 10000	15 „	1000 15000	15 „	1000 15000	15 „	1000 15000	1 „ 80000 80000	
115 „	100 11500	130 „	300 39000	135 „	500 67500	135 „	500 67500	135 „	500 67500	1 „ 70000 70000	
3825 „	40 153000	4825 „	80 386000	5325 „	130 692250	5325 „	170 905250	4825 „	200 965000	1 „ 60000 60000	
4000 ny. Kor. 304000		5000 ny. Kor. 609000		5500 ny. Kor. 1022750		5500 ny. Kor. 1255750		5000 ny. Kor. 1325500		1 „ 50000 50000	

Az I. osztály huzása 1908. november hó 19. és 21-én tartatik meg. A huzások a Magyar királyi állami ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a huzási teremben. Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1908. évi október hó 25-én.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.

Lukács.

Hazay.

982-1.1

Jutányosan eladó
 1 komplett férfiszoza,
 1 komplett hálószoba,
 szekrények, lámpák és többféle lakásberendezési tárgyak. ::
 November hó 2-ig Hunyady-utca 6. I. emelet, Grünbaum-féle ház.

Özv. Keksz H.-né és Társa
 törvényt. bejegyzett
 nagybecskereki temetkezési vállalat
 megnyit a helybeli szerb hitközség ::
 épületében. ::
 Nagy raktár érc- és fakoporsók, szemfődelek és sirkoszorukban.
 Elvállal teljes temetésrendezést hatá- ::
 rozott ócskó árak mellett. ::

V. 366/1908. végrh. sz. 993-1.1

Árverési hirdetmény.
 Alólirott bírósági végrehajtó az 1881: LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaszi kir. jár. bír. 1908. évi V. 366. sz. végzése következtében dr. Kisfaludy Kálmán temesvári ügyvéd által képviselt, a Temesvár-Józsefvárosi takarékpénztár javára alperes botosi lakos ellen 600 kor. sjár. erejéig 1908. évi augusztus hó 25-én fogantatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1180 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: 3 ló, 2 tehén és egy hintó nyilvános árverésen eladatnak. Mely árverésnek a perlaszi kir. jár. bír. 1908. évi V. 366. sz. végzése folytán 600 kor. tökekövetelés, ennek 1908. évi március hó 19-ik napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 113 korona 75 fillérben bírólal már megállapított költségek erejéig Botoson adós házában leendő megtartására 1908. évi nov. 9. (kilenc) napjának d. u. 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881: LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni. Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881: LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik. Perlasz, 1908. évi október 14. Engel, kir. bír. végrehajtó.

Minek szenvedjen Ön,
 ha a WEIDHAAS-féle gyógymód által

ASZTMA HÖRGHURUT, TUDÓSÁJ, TUDÓVÉRZÉS, GYOMORBÁJÁT megszüntetheti?

Ez a gyógymód ezreknek szerzett enyhülést és végül teljes gyógyulást. kik állapotuk javulásában már nem bíztak és kiket az orvosok feladtak; ugyanaz a gyógymód ez, melyet Patai Mór ur Budapesten, Nyírfalvy Piroška urhölgy Budapesten, Fekete Zsigmond ur Budapesten, Szkalicza József ur Kis-Mácsédon, Erasmus Borbála urhölgy Grabácson stb. sok évi szenvedésüktől megszabadultak. Titkos szerekhez semmi köze, sőt ellenkezőleg, a hogy ma mutatják be a betegnek, a természetes gyógymód terén elsőrangú tekintélyek tanulmányának és azoknak a tapasztalatoknak eredménye, melyeket sok évi gyakorlat alatt

több mint 50,000 betegen,
 kik hasonló bajokban szenvedtek, gyűjtöttünk. Különösen kiemelendő az, hogy ámbár ez a gyógymód sokkal hatásosabb, mint bármiféle más kezelés, mégis rendkívül olcsó, úgy hogy, amiről a betegek jelentéseibe való betekintés után bárki is meggyőződhetik, minden rendű és rangú egyének használhatják. Kérje levelezőlapon a „Spiro spero“ (Mig lélegzel, remélj) fűzetet, meg tudhat belőle mindent és láthat benne számtalan hála- és elismerő-nyilatkozatot. Azonnal megküldi

teljesen ingyen
 a „SPIRO SPERO“ gyógyintézet
 — DRESDEN - NIEDERLÖSSNITZ, Schulstrasse. 120g —

Az Arpád-utcai 637/15. sz. házban több kisebb és nagyobb lakás azonnal kiadó.
 Tudakozódni e lap kiadóhivatalában lehet.
 766-x.34

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és alantbélbetegségekre, gyomorgörccs és gyomorhív, rögzített székrekedés, májbántalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségekre ellen a jóleső hatásuknak évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak K. 2.—
Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FELE SOS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a „Moll“ feliratú ónozáttal van zárva.

Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalom csillapító, bedörzsölési szer, közhígy, csusz és meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

588-104.21 Főszékhely

Moll A. gyógyszerész és kir. udvari szájító által Bécs, I., Tuchlauben 9 szám.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíthetnek. A reklámban tesztelt határozottan MOLL A. aláírással és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Nagybecskereken Kapható Kellner József és Benkovich Mihály gyógyszer-táráiban.

OH JAJ!

Köhögés, rekedtség és elnyájkosodás ellen gyors és biztos hatásuk

ÉLJEN!

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek. Doboza 1 és 2 korona. — Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR“ gyógyszer-tár

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Egger-mellpasztillája csakhamar meggyógyított!

Kapható: Nagybecskereken: Basch Ernő, Benkovich Mihály, Jakoby Ármin, Kellner József, 880-26.6 Vági Sándor. Bégaszentgyörgy: Szerdahelyi Károly, gyógyszerészeknél.

Folyékony

Somatose

jó szolgálatokat tesz gyenge gyermekek és felnőttek táplálkozásánál

Kapható a gyógyszer-tárakban és droguüzletekben.

287b-20.12

Biztos hatású! Nem mérges!

Poloskairtó

Tollal vagy ecsettel kenendő a butorneműre. — Festék közé is lehet keverni.

Ára 1 korona.

Kapható 942-4.3

Korona gyógyszer-tárban

Nagybecskerek.

Legmészebbmenő jótállás! Kedvező-Árúárak-alkalmazás!

A DREZDNI MOTORGYÁR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

egyik legrégebbi és legnagyobb MOTORGYÁR

szállítja az elismert

- legújabb típusú
- legújabb típusú
- legújabb típusú
- légi
- legújabb típusú
- legújabb típusú

Szivógáz- Benzín- Gáz- Nyersolaj- Acetylen-

Motorkocsi és lokomobilokat

Vezérlésvizet és raktár: Geiffert Ignác és Tsa Budapest, Teréz-körút 41. — Telefon szám: 12-91.

522-2.12

Egy világosan gondolkodó fő

a hasznára tudja fordítani mindazokat a találmányokat, melyeket a kémiai tudomány az élelmiszerek terén tett.

Dr. Oetker sütőpora a 12 fillér, helyettesíti az élesztőt és tortákat, valamint minden más süteményt és tésztát könnyebbé, nagyobbá, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé teszi.

Dr. Oetker puddingpora a 12 fillér, tejjel felfőzve kitünő ízű és olcsó utóéletet képez kicsinyek és nagyok számára.

Dr. Oetker vaníliacukra a 12 fillér, csokoládé, puddingok, tej, saucok és krémek vanílirozsására szolgál tökéletesen pótolja a különben drága vaníliashotét. Egy csomag tart 100 megfelel: 2-3 shot jó vaníliának.

Minden egyes csomagban pontos és kimerítő használati utasítás van. Kapható **ugyszólván minden gyarm után és fűszerkereskedésben** Receptek ingyen.

787-26.6 DR. U. OETKER, BIELEFELD ÉS BÉCS.

Elsőrangú biztosító-intézet főigynöksége Torontálmegye részére fix fizetéssel és egyéb javadalmazások megterítése mellett, magyarul, németül és szerbül beszélő

üzletszerzőt

keres. — Ajánlatok „biztosítási üzletszerző” jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

911-4.3

Az Uri-utca 6. sz. a. levő

HÁZ

olcsón és előnyös feltételek mellett azonnal eladó.

Mesznik R. özvegye.

977-2.2

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziaszer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közhígy, csusz és meghűlés, osztnál és meghűlések, bedörzsöléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozban van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.— és ügyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

881-26.6

OSERS és BAUER kizárólagos motorgyár

WIEN, XX., Dresdnerstrasse 81-83. ••••• BUDAPEST, VI., Podmanitzky-utca 18.

Benzinlokomobilok, benzinmotorok, szivógázmotorok.

A jelenkor legolcsóbb üzemereje. Üzemköltség óra-lerőként 2-3 fillér. Több száz telep üzemben. Kedvező fizetési feltételek.

Árjegyzékkel és költségvetéssel díjmentesen szolgálunk.

Az utóbbi időben a következőknek szállítottunk gépeket

Schloss János és Társai Szászváros	8 HP. cséplő szerelvény	Takács Imre malomtulajdonos, Pécs	75 HP. szivógázmotor
Magocsi János és Fiai Monor (tanyák)	8 HP. „	Steger Vilmos	Nagytopolnóc
Nagy J. Pál, Boglár	8 HP. „	Rosmann Samu	Mocs (Kozsm.)
Hj. Pál István, Orda (Boglár mellett)	4 HP. „	Herczeg József	Magyarbányász

és még számos nagy uradalomra

81-51.40